

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

FONAMENTS CIENTÍFICS I PROFESSIONALS DE LA PSICOLOGIA SANITÀRIA

Coordinació: MOYA HIGUERAS, JORGE

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	FONAMENTS CIENTÍFICS I PROFESSIONALS DE LA PSICOLOGIA SANITÀRIA			
Codi	14550			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	MOYA HIGUERAS, JORGE			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català Castellà Anglès			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MOYA HIGUERAS, JORGE	jorge.moya@udl.cat	5	
PIFARRE PAREDERO, JOSE FEDERICO	josep.pifarre@udl.cat	1	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Adaptar de forma adequada el tipo de comunicaci3n de los conocimientos te3rico-pr3cticos de la Psicolog3a General Sanitaria a las caracter3sticas del p3blico objetivo (especializado, no especializado, etc.).
- Aplicar el modelo biopsicosocial del concepto de salud integral a diferentes 3reas de la salud.
- Conocer y aplicar adecuadamente las directrices establecidas por la OMS en la materia.
- Conocer y aplicar adecuadamente las directrices establecidas en el Programa de Salud 2020 de la Uni3n Europea en la materia.
- Saber buscar y conocer documentos clave para la promoci3n de la salud.
- Conocer y aplicar adecuadamente las directrices establecidas en la ley espa1ola sobre la regulaci3n del Psic3logo General Sanitario.
- Conocer cu3l es el rol del psic3logo en el campo de la salud y en los distintos contextos de intervenci3n.
- Conocer y aplicar adecuadamente la normativa vigente en el 3mbito sanitario espa1ol.
- Fundamentar y formular hip3tesis de trabajo adecuadas a la investigaci3n.
- Aplicar el m3todo cient3fico en la selecci3n de las pruebas diagn3sticas as3 como en la terapia a seguir en la pr3ctica cl3nica.
- Aplicar el m3todo cient3fico a la hora de individualizar la evaluaci3n, terapia y seguimiento a cada paciente.
- Conocer los l3mites de actuaci3n en cada caso y los procedimientos de derivaci3n al profesional especialista correspondiente.
- Aplicar de forma adecuada y estricta las obligaciones deontol3gicas, de confidencialidad y de protecci3n de datos personales de los pacientes.
- Conocer la legislaci3n vigente sobre la constituci3n, puesta en marcha y gesti3n de una empresa del 3mbito sanitario.
- Conocer las actividades necesarias para la creaci3n y gesti3n de un establecimiento sanitario y las obligaciones asociadas.
- Aprender a utilizar las tecnolog3as de la informaci3n y la comunicaci3n en el desempe1o profesional.

Competències

Competencias B3sicas

CB6 Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicaci3n de ideas, a menudo en un contexto de investigaci3n.

CB10 Poseer las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habr3 de ser en gran medida autodirigido o aut3nomo.

Competencias Generales

CG1 Adquirir, desarrollar y poner en pr3ctica un concepto de salud integral, en donde tengan cabida los componentes biopsicosociales de la misma, de acuerdo con las directrices establecidas por la OMS.

CG2 Aplicar los fundamentos de la bio3tica y el m3todo de deliberaci3n en la pr3ctica profesional, ajust3ndose su

ejercicio como profesional sanitario a lo dispuesto en la Ley 44/2003, de 21 de noviembre, de ordenación de las profesiones sanitarias.

CG4 Utilizar las tecnologías de la información y la comunicación en el desempeño profesional.

CG5 Formular hipótesis de trabajo en investigación y recoger y valorar de forma crítica la información para la resolución de problemas, aplicando el método científico.

CG6 Desarrollar su trabajo desde la perspectiva de la calidad y la mejora continua, con la capacidad autocrítica necesaria para un desempeño profesional responsable.

CG9 Conocer las actividades necesarias para la constitución, puesta en marcha y gestión de una empresa, sus distintas formas jurídicas y las obligaciones legales, contables y fiscales asociadas.

CG10 Conocimientos de la normativa vigente en el ámbito sanitario español.

Competencias Específicas:

CE3 Conocer el marco de actuación del psicólogo general sanitario y saber derivar al profesional especialista correspondiente.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Aquesta assignatura divideix els seus continguts en dues grans àrees temàtiques, els fonaments professionals i científics i els fonaments ètics i deontològics. A continuació es mostren els temes que corresponen a cadascuna de les àrees temàtiques:

Fonaments professionals i científics:

1. Història de la Psicologia Sanitària
2. Perspectiva actual de la Psicologia Sanitària
3. La legislació de la Psicologia General Sanitària: habilitats bàsiques i àmbits d'actuació
4. Els límits de la Psicologia Sanitària
5. Psicologia basada en l'evidència
6. Les publicacions científiques de l'àmbit sanitari
7. Cerques bibliogràfiques i lectura científica crítica de textos sanitaris
8. Les guies de pràctica clínica

Els continguts sobre la creació d'empreses de l'àmbit sanitari es treballaran mitjançant un treball.

Fonaments ètics i deontològics:

1. Bioètica aplicada a la Psicologia General Sanitària
2. Deontologia aplicada a la Psicologia General Sanitària

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes magistrals
- Exposicions orals de l'alumnat
- Estudi de casos
- Aprenentatge basat en problemes
- Debats

La metodologia bàsica de l'assignatura consistirà en classes expositives encapsulades en seminaris en les quals s'intercalaran diferents activitats (algunes en grup i algunes individuals) a realitzar per l'alumnat. Totes les activitats que es demanaran seran presencials. Excepcionalment, alguna activitat pot portar treball no presencial.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Durant les setmanes s'aniran integrant els seminaris amb diferents activitats avaluables. Com la majoria d'activitats avaluables es faran presencialment a l'aula (d'acord amb les directrius de l'equip de deganat), és recomanable assistir regularment a classe. Per les persones que no puguin presentar-se a alguna de les proves

d'avaluació per causes justificades, s'adaptarà l'activitat perquè es pugui fer fora de les hores de classe. El calendari amb els diferents seminaris es publicarà, com a molt tard, el mateix dia de l'inici de les classes.

L'avaluació teòrica es realitzarà en el període d'exàmens oficial, així com la seva recuperació.

Sistema d'avaluació

L'avaluació és **continuada**. Compren diferents activitats repartides al llarg del curs:

	Activitats d'avaluació	Tipus d'avaluació	Descripció	Punts
Fonaments professionals	A1.	Avaluació teòrica d'integració de coneixements.	Part fonaments professionals: 30 preguntes tipus test amb factor correctiu.	15
	A2.	Projecte d'empresa.	Elaborar i exposar oralment un projecte d'empresa (25 punts la part escrita i 15 punts la part oral).	35
	A3.	Avaluació pràctica continuada.	Participació proactiva i execució correcta en les diferents activitats que s'aniran demanant durant els seminaris.	15
	A4.	Avaluació teòrica continuada.	En finalitzar cada seminari es realitzarà una prova de 5 preguntes tipus test sobre aspectes teòrics treballats durant la sessió.	15
Fonaments de bioètica	B1	Avaluació teòrica d'integració de coneixements.	5 preguntes tipus test.	10
	B2	Estudi de casos.	Treball de casos relacionats amb la bioètica i deontologia aplicada a la Psicologia General Sanitària.	10

Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir una nota superior a 5 punts sobre 10 a l'avaluació teòrica (Evidències A1 i B1). A més, s'ha d'obtenir una nota superior a 50 punts sumant totes les activitats d'avaluació que es mostren al quadre. La qualificació final serà una nota numèrica compresa entre 5 i 10 (amb un decimal), corresponent a Aprovat, Notable, Excel·lent o Matrícula. En el cas de no arribar a assolir aquests mínims, la nota qualitativa serà Suspens. Si no s'ha presentat a cap activitat d'avaluació, la nota serà No Presentat. Si una persona no assisteix a classe un dia que es desenvolupa una activitat d'avaluació continuada i no justifica degudament la seva absència, tindrà una qualificació de 0 en aquella prova.

Aquesta assignatura està especialment sensibilitzada contra el plagi. Quan es detecti plagi d'un/a altre/a company/a o d'una font bibliogràfica superior al 5% del total d'una activitat d'avaluació, aquesta activitat tindrà una qualificació de 0 en aplicació de la normativa d'avaluació vigent.

Degut a què l'avaluació és continuada no es contempla la possibilitat de fer recuperació de la majoria d'evidències d'avaluació menys de les proves que superen el 30% o que tinguin requisits, d'acord amb la normativa d'avaluació de la UdL. Per tant, tan sols es podran recuperar les evidències d'avaluació A1, A2 i B1. L'avaluació és sumativa, de tal forma que tan sols s'ha d'anar sumant la puntuació que s'extrau en cada evidència per a obtenir la nota final.

Per l'alumnat que demani l'**avaluació alternativa**, aquesta consistirà en 3 proves d'avaluació que s'hauran de presentar, com a molt tard, el dia de l'avaluació teòrica de l'assignatura. Aquestes proves seran: 1) Examen tipus test i de pregunta curta en el qual s'inclouran els 2 casos de bioètica i deontologia (45%); 2) El treball d'empresa

(35%); 3) Valoració de les mateixes competències pràctiques que s'han desenvolupat en les classes presencials (20%).

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia obligatòria

Lilienfeld, S. O., Ritschel, L. A., Lynn, S. J., Cautin, R. L., & Litzman, R. D. (2014). Why Ineffective Psychotherapies Appear to Work: A Taxonomy of Causes of Spurious Therapeutic Effectiveness. *Perspectives on Psychological Science*, 9, 355–387. doi:10.1177/1745691614535216

Código deontológico del Consejo General de Colegios de psicólogos de España: <https://www.cop.es/pdf/Codigo-Deontologico-Consejo-Adaptacion-Ley-Omnibus.pdf>

Codi deontològic del Col·legi oficial de psicòlegs de Catalunya: http://www.copc.cat/documentos/Files/codiDeontologic_19_05_2011.pdf

Bibliografia recomanada

Álvarez, M.P., Fernández, C., Amigo, I. y Fernández, J.R. (2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces. Madrid: Pirámide. ISBN: 84-368-1817-2

APA Presidential Task Force on Evidence-Based Practice. (2006). Evidence-based practice in psychology. *American Psychologist*, 61(4), 271–285.

Beauchamp TL, Childress JF. Principles of biomedical ethics 7th ed. Oxford University press, Oxford, 2013.

Bobenrieth, M. a. (2002). Normas para revisión de artículos originales en. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 2, 509–523.

Botella, J., Gambara, H., & Autónoma, U. (2006). Doing and reporting a meta-analysis. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 6(2), 425–440.

Buela-casal, G., & Sierra, J. C. (2002). Normas para la redacción de casos clínicos. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 2(3), 525–532.

Carretero-Dios, H., & Pérez, C. (2007). Standards for the development and review of instrumental studies: Considerations about test selection in psychological research. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 7(3), 863–882.

Dawes, R. M., Faust, D., & Meehl, P. E. (1989). Clinical versus actuarial judgment. *Science*, 243, 1668–1674.

Del Río Sánchez C. Guía de ética profesional en psicología clínica. Ed Pirámide, Madrid, 2005.

Gaudiano, B. a, & Miller, I. W. (2013). The evidence-based practice of psychotherapy: facing the challenges that lie ahead. *Clinical Psychology Review*, 33(7), 813–24. doi:10.1016/j.cpr.2013.04.004

Fernández-Ríos, L., & Buela-Casal, G. (2009). Standards for the preparation and writing of Psychology review articles. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 9(2), 329–344.

França-Tarragó O. Manual de psicoètica. Ètica para psicòlegs y psiquiatras. Desclée de Browver, Bilbao, 2012.

Hartley, J. (2012). New ways of making academic articles easier to read. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 12(1), 143–160.

Instituto, J. V., Carlos, D. S., Moreno-, E. R., & Sevilla, R. U. De. (2008). Guidelines for clinical case reports in behavioral clinical Psychology 1, 8(3), 765–777.

Jurado, M. Á., & Pueyo, R. (2012). Doing and reporting a neuropsychological assessment. *International Journal of*

Clinical and Health Psychology, 12(1), 123–141.

Montero, I., & León, O. G. (2007). A guide for naming research studies in Psychology. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 7(3), 847–862.

Moscoso, S. C., Chaves, S. S., Vidal, M. P., & Teresa Anguera Argilaga, M. (2013). Reporting a program evaluation: Needs, program plan, intervention, and decisions. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 13(1), 58–66. doi:10.1016/S1697-2600(13)70008-5

Perestelo-Pérez, L. (2013). Standards on how to develop and report systematic reviews in Psychology and Health. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 13(1), 49–57. doi:10.1016/S1697-2600(13)70007-3

Ramos-Álvarez, M. M., Moreno-Fernández, M. M., & Catena, a. (2008). Criteria of the peer review process for publication of experimental and quasi- experimental research in Psychology : A guide for creating research papers. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 8(3), 751–764.

Vila, J. y Fernández, M.C. (2004). *Tratamientos psicológicos: la perspectiva experimental*. Madrid: Pirámide. ISBN: 9788436822786